



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobkyně: R. P.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5
pracoviště Hradec Králové, Slezská 839, 502 00 Hradec Králové

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované o námitkách, ze dne 19. 3. 2021, č. j. X, o invalidní důchod,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 19. 3. 2021, č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaná rozhodnutím ze dne 26. 1. 2021, č. j. X (dále také jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“) žalobkyni podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zdp*“), od 10. 3. 2021 odňala invalidní důchod s odůvodněním, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Náchod ze dne 11. 1. 2021 (dále jen „*OSSZ*“) již žalobkyně není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní

schopnost o 20% a nadále nesplňuje podmínku invalidity prvního stupně ve smyslu § 39 odst. 2 písm. a) zdp, tj. pokles pracovní schopnosti nejméně o 35%.

2. Rozhodnutím žalované ze dne 19. 3. 2021, č. j. X (dále také jen „napadené rozhodnutí“) žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila své prvoinstanční rozhodnutí.
3. V odůvodnění rozhodnutí uvedla, že přezkoumala prvoinstanční rozhodnutí v celém rozsahu včetně rozsahu uplatněných námitek, posoudila invaliditu žalobkyně a v tomto směru odkázala na vypracovaný nový posudek o invaliditě ze dne 18. 3. 2021, dle kterého žalobkyně není invalidní. Míra poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně byla tímto posudkem o invaliditě stanovena rovněž ve výši 20%, což neodpovídá žádnému stupni invalidity. Žalovaná v rozhodnutí vyjmenovala, z jakých odborných lékařských nálezů lékař Lékařské posudkové služby České správy sociálního zabezpečení, pracoviště Hradec Králové (dále také jen „lékař ČSSZ“) při novém posouzení zdravotního stavu žalobkyně vycházel (strany 1 a 2 napadeného rozhodnutí) a k jakým skutkovým zjištěním dospěl (uveden diagnostický souhrn onemocnění žalobce). Lékař ČSSZ uvedl, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole II (onkologie), oddíle A (zhoubné novotvary), položce 1b (novotvary – lehké funkční postižení) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, ve znění pozdějších předpisů, pro které stanovil míru poklesu pracovní schopnosti v rámci daného rozpětí 15-25% ve výši 20%. Takto stanovená konečná míra poklesu pracovní schopnosti neodpovídá žádnému stupni invalidity ve smyslu § 39 zdp. Invalidita zanikla dne 11. 1. 2021.
4. K námitkám žalobkyně, která nesouhlasila s posouzením svého zdravotního stavu, žalovaná uvedla, že rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je stav po onkologické léčbě pro karcinom prsu vlevo, zjištěný v září 2018. V říjnu 2018 byla provedena operace, následně chemoterapie od listopadu 2018 do dubna 2019 a ozařování (květen-červen 2019). Lékař ČSSZ konstatoval, že zdravotní stav žalobkyně je dlouhodobě stabilizovaný, dva roky po ukončení aktivní onkologické léčby s tím, že onemocnění je bez známek recidivy. Žalovaná shrnula, že k návrhu žalobkyně byl její zdravotní stav komplexně posouzen s odborným lékařským závěrem, že z důvodu zjištěné konečné míry poklesu pracovní schopnosti ve výši 20% její zdravotní stav neodpovídá invaliditě, a proto námitky jako nedůvodné zamítla.

II. Obsah žaloby

5. V podané žalobě žalobkyně obdobně jako v námitkách nesouhlasila s posouzením svého zdravotního stavu. Uvedla, že v září 2018 jí byl diagnostikován zhoubný nádor levého prsu, lokálně již rozsáhlý, histologicky s nepříznivou prognózou. Podstoupila operační zákrok s následnou náročnou chemoterapií a radioterapií. Uvedenou léčbu velmi špatně tolerovala. Stále přetrvává zvýšená únava a přidaly se i psychické potíže. To vše má dopad na její pracovní schopnost. Namítá, že posuzující lékařky OSSZ i ČSSZ se zabývaly pouze tím, že bylo dosaženo remise onemocnění. Při posouzení jejího zdravotního stavu nebylo přihlédnuto k typu nádoru, k chronickým obtížím spojeným s danou léčbou, k výrazné fyzické únavě, ani k psychickým potížím. Rovněž nebylo přihlédnuto k výraznému poklesu výdělku při neschopnosti práce v běžném pracovním nasazení. Dobu od ukončení léčby žalobkyně nepovažuje za dostatečnou k nezbytné

rekonvalescenci po náročné onkologické léčbě. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení s tím, aby jí byl nadále ponechán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.

III. Vyjádření žalované

6. Žalovaná ve svém vyjádření zopakovala předmět řízení a na věc dopadající právní úpravu. Odkázala na vypracované posudky o zdravotním stavu žalobkyně, které považuje za přesvědčivé a zohledňující dostupné odborné nálezy. K důkazu navrhla vypracování posudku Posudkové komise MPSV. Setrvala na správnosti napadeného rozhodnutí.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

7. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě rozhodl při jednání, z něhož se žalobkyně omluvila.
8. V přezkumném řízení soud konstatoval k důkazu z lékařské dokumentace OSSZ Náchod posudek o zdravotním stavu žalobkyně ze dne 11. 1. 2021, v němž po uvedení diagnostického souhrnu onemocnění žalobkyně a odborných lékařských nálezů, z nichž bylo při posouzení jejího zdravotního stavu vycházeno, byl učiněn lékařkou OSSZ závěr, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je karcinom prsu zjištěný v září 2018 s následnou operací a onkologickou léčbou. Uvedené zdravotní postižení odpovídá zdravotnímu postižení uvedenému v kapitole II, oddílu A, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Míru poklesu pracovní schopnosti stanovila dle uvedené položky na 20%. Dle učiněného závěru žalobkyně není invalidní.
9. V záznamu o jednání ČSSZ – Lékařské posudkové služby, pracoviště pro námitkové řízení, Hradec Králové ze dne 18. 3. 2021 (nový posudek o invaliditě), je uveden výčet rozhodujících podkladů – lékařských zpráv o zdravotním stavu žalobkyně, diagnostický souhrn onemocnění žalobkyně (zjištěn ve shodě s lékařkou OSSZ) a výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Posudkové zhodnocení a závěr je uveden výše v části I. tohoto rozsudku.
10. V projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále také jen PK MPSV nebo PK nebo posudková komise), jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění.
11. Z těchto důvodů požádal krajský soud PK MPSV s pracovištěm v Hradci Králové o vypracování posudku, který byl vyhotoven po jednání komise konaném dne 27. 5. 2021 za přítomnosti žalobkyně. PK zasedala v řádném složení za účasti odborného lékaře z oboru klinické onkologie, zdravotní stav žalobkyně hodnotila na podkladě spisové dokumentace OSSZ, spisové dokumentace ČSSZ - Lékařské posudkové služby a odborných lékařských nálezů v nich obsažených, na podkladě zdravotnické dokumentace od ošetřujícího praktického lékaře a na základě vlastních poznatků. Po jejich vyhodnocení stanovila PK za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého

zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně stav po částečném odstranění levého prsu pro zhoubný nádor s pooperační chemoterapií a ozařením s přetrvávajícími komplikacemi léčby. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti stanovila podle **kapitoly II, oddílu A, položky 1b** přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. na horní hranici 25%, kterou zvolila vzhledem k charakteru a stupni základního onemocnění. Vzhledem ke krátké době od ukončení aktivní léčby zhoubného nádoru a následkům po chemoterapii a ozařování uvedenou míru poklesu zvýšila podle § 3 odst. 1 vyhlášky o 10% na celkových **35%**. V posudkovém zhodnocení PK uvedla, že od počátku léčby (2018) i ukončení léčby (červen 2019) neuplynula dostatečně dlouhá doba nutná k tomu, aby u daného typu nádoru a agresivní protinádorové terapie bylo možno dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav považovat za příznivě stabilizovaný. I při v současnosti klinické nepřítomnosti nádoru, tj. při příznivé stabilizaci zdravotního stavu, budou dlouhodobě přítomny následky agresivní chemoterapie i ozařování. Příznivá stabilizace, křehká u histologicky nepříznivých typů nádorů prsu je dle PK možná nejdříve po 3-5 letech od ukončení protinádorové léčby, kdy i po této době není prokázána přítomnost aktivity nádorového procesu. Dle PK tak objektivizovaný zdravotní stav odpovídal i nadále invaliditě prvního stupně. Tím se posudkový závěr PK MPSV liší od závěrů lékařů OSSZ i ČSSZ. V posudkovém výroku PK uvedla, že zdravotní stav žalobkyně ke dni vydání napadeného rozhodnutí nadále odpovídal invaliditě prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zdp.

12. Při jednání soudu žalovaná ponechala konečné rozhodnutí na úvaze soudu, náklady řízení nežádala.
13. Krajský soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že **žaloba je důvodná**.

14. Podle ustanovení § 39 odst. 1 zdp je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

V odstavci (2) cit. ustanovení je uvedeno, že jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než 1 rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než 1 rok (§ 26 zdp).

Podle ustanovení § 39 odst. 4 zdp se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, f) v případě poklesu pracovní

schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

Procentní míry poklesu pracovní schopnosti jsou uvedeny v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje se posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity).

Podle ustanovení § 2 odst. 1 cit. vyhlášky je pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.

Je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce (odst. 3 cit. ustanovení).

V § 3 citované vyhlášky se uvádí: (1) V případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. (2) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. (3) Zvýšení horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti podle odstavců 1 a 2 nesmí v úhrnu převýšit 10 procentních bodů.

V § 4 citované vyhlášky se uvádí: (1) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce nemá vliv, popřípadě má jen nepodstatný vliv na schopnost pojištěnce využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti a na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti a v důsledku toho je pokles pracovní schopnosti pojištěnce menší, než odpovídá dolní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů. (2) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce je stabilizovaný nebo pojištěnec je adaptován na své zdravotní postižení a v důsledku toho je pokles pracovní schopnosti pojištěnce menší, než odpovídá dolní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů. (3) Snížení dolní hranice míry poklesu pracovní schopnosti podle odstavců 1 a 2 nesmí v úhrnu převýšit 10 procentních bodů.

15. Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na lékařském odborném posouzení. Posuzování míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou medicínskou a soud si o této otázce nemůže učinit úsudek sám, neboť nemá odborné medicínské znalosti (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. března 2017, č. j. 8 Ads 180/2016 – 50, všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20, se uvádí: „*správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně, resp. v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o němž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně – namítal-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (test řádného složení posudkové komise).*“
16. Napadeným rozhodnutím ve spojení s prvoinstančním rozhodnutím byl žalobkyni od 10. 3. 2021 odejmut invalidní důchod s odůvodněním, že není invalidní z důvodu zjištěné míry poklesu pracovní schopnosti pouze o 20%.
17. V řízení před krajským soudem bylo posudkem PK MPSV v Hradci Králové ze dne 27. 5. 2021 prokázáno, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí (19. 3. 2021) i nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně ve smyslu § 39 odst. 2 písm. a) zdp. Konečná míra poklesu pracovní schopnosti byla uvedeným posudkem stanovena ve výši 35%. Soud proto své konečné rozhodnutí opírá o závěry posudku PK MPSV v Hradci Králové, který se liší od posouzení lékařkou OSSZ a lékařkou ČSSZ v námitkovém řízení (co do zjištěné konečné míry poklesu pracovní schopnosti), z nichž žalovaná vycházela při svém rozhodování.
18. Posudek PK MPSV v Hradci Králové ze dne 27. 5. 2021 soud považuje za objektivní a přesvědčivý (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20 ohledně testu úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), posudek obsahuje analýzu zdravotního stavu žalobkyně a jejího rozhodujícího onemocnění, podrobně hodnotí odborné lékařské nálezy a potvrzuje námitku žalobkyně, že její zdravotní stav dosud není dostatečně příznivě stabilizovaný, naopak důvody pro ponechání invalidity prvního stupně i nadále trvají.
19. Podle § 56 odst. 1 písm. e) zdp, zjistí-li se, se změnily skutečnosti rozhodné pro výši důchodu nebo pro nárok na jeho výplatu, postupuje se obdobně podle ustanovení písmene b) nebo c). Podle § 56 odst. 1 písm. b) zdp, zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží.
20. Vzhledem k výše uvedenému je zřejmé, že v řízení před správními orgány došlo k vadám, pro které krajskému soudu nezbylo, než zrušit žalobou napadené rozhodnutí žalované podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť soud zjistil skutkový stav věci jinak, než žalovaná v původním správním řízení. Současně věc vrací žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž žalovaná bude vycházet z výsledků zjištěných krajským soudem, tedy, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní pro invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zdp. V tomto směru žalovaná **provede změnu prvoinstančního rozhodnutí tak, že žalobkyni obnoví výplatu**

invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně a rozhodne o doplatku invalidního důchodu za dobu od jeho odnětí do obnovení výplaty.

21. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

22. Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Úspěšná žalobkyně by měla právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalované, která ve věci úspěch neměla. Žalobkyně však žádné náklady řízení nepožadovala, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na jejich náhradu.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 18. listopadu 2021

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně